

Broj:
Sarajevo, 08.05.2023. godine

PRIMLJENO: 08-05-2023			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01	02-1	1050/23	

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
PREDSTAVNIČKI DOM

PREDMET: Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o državljanstvu BiH, dostavlja se

Na osnovu člana 104. st. (1) i 105. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 79/14, 81/15, 97/15, 78/19, 26/20 i 53/22), u svojstvu ovlaštenog predlagača, dostavljam Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine, radi razmatranja i usvajanja u Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine po osnovnom zakonodavnom postupku.

U prilogu dostavljam tekst Prijedloga zakona na bosanskom jeziku sa obrazloženjem, tekst odredbe Zakona koja se mijenja, verziju prečišćenog teksta Zakona, te elektronsku verziju Prijedloga zakona.

S poštovanjem,

Dr. Denis Zvirđić

PRIJEDLOG

Na osnovu člana IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na __. sjednici Predstavničkog doma, održanoj __. __. 2023. godine i na __. sjednici Doma naroda, održanoj __. __. 2023. godine, usvojila je

ZAKON O IZMJENI ZAKONA O DRŽAVLJANSTVU BOSNE I HERCEGOVINE

Član 1.

U Zakonu o državljanstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 22/16 – službeni prečišćeni tekst) u članu 14. riječi "tač. a) i b)", mijenjaju se riječima "tač. a), b), c), f) i l)".

Član 2.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj:
__ . __ . 2023. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA USVAJANJE ZAKONA

Ustavni osnov za usvajanje Zakona o izmjeni Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine sadržan je u odredbi člana IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine prema kojem je Parlamentarna skupština BiH nadležna za "donošenje zakona koji su potrebni za provođenje odluka Predsjedništva ili za vršenje funkcija Skupštine po ovom Ustavu".

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni sud Bosne i Hercegovine je na sjednici održanoj 19.01.2023. godine donio Odluku o dopustivosti i meritumu u predmetu broj U-19/22 („Službeni glasnik BiH“, broj 10/23) kojom je utvrdio da pitanje državljanstva spada u unutrašnju i isključivu nadležnost države, te da svaka država ima diskreciono pravo svojim zakonima odrediti ko ima pravo na njezino državljanstvo. U skladu s tim, ovaj Prijedlog zakona ima za cilj da Bosna i Hercegovina liberalizira pitanje povrata državljanstva za dio građana koji žele ponovo steći državljanstvo BiH, a kojima se to iz određenih neopravdanih razloga onemogućava u postojećem zakonu.

Ustav Bosne i Hercegovine u članu I/7. d) propisuje da „državljanima Bosne i Hercegovine mogu imati državljanstvo druge države pod uslovom da postoji bilateralni ugovor između Bosne i Hercegovine i te države kojom se to pitanje uređuje“. Međutim, Ustav BiH nigdje ne propisuje da će se državljani Bosne i Hercegovine koji imaju državljanstvo druge države morati odreći državljanstva druge države ukoliko nije zaključen bilateralni ugovor između te države i Bosne i Hercegovine ako žele da zadrže i državljanstvo Bosne i Hercegovine. Zbog toga Prijedlog ovakvog zakonskog rješenja ima za cilj upravo usklađivanje odredbi Zakona o državljanstvu BiH sa odredbama Ustava BiH. Tu potrebu je ranije Ustavni sud BiH utvrdio u predmetu U-9/11 kada je utvrđeno da je nesporni interes Bosne i Hercegovine da zadrži vezu sa svojim građanima kojima je ona država tzv. matičnog ili izvornog državljanstva. Dakle, postavlja se logično pitanje, ako je volja ustavotvorca bila da se olakša povratak državljanstva bivšim državljanima BiH i povratak u svoju domovinu, zašto je onda bila volja zakonodavca da oteža povratak državljanstva toj kategoriji naših građana, propisujući ovakvu zakonsku odredbu kojom se otežava i sprečava povratak državljanstva bivšim državljanima i time povratak u njihovu matičnu državu.

S tim u vezi, članom 9. stav 1. tačka c) Zakona o državljanstvu BiH kao uvjet za sticanje državljanstva propisano je da lice "dovoljno poznaje pismo i jezik jednog od konstitutivnih naroda Bosne i Hercegovine". To je odredba koja nema svoj ratio legis, jer je potpuno neadekvatno od bivših državljanima Bosne i Hercegovine tražiti da dokažu da znaju svoj maternji jezik. To je nešto što se podrazumijeva i ne može biti ograničavajući uvjet za sticanje državljanstva. Prema navodima podnosioca zahtjeva, ispunjenje tog uvjeta nije teško, "ali je ponižavajuće".

Nadalje, u članu 9. stav 1. tačka f) Zakona o državljanstvu BiH kao uvjet za sticanje državljanstva propisana je i obaveza odricanja od važećeg, stečenog državljanstva, osim ako bilateralni sporazum ne predviđa drugačije. U tom smislu, postoje dvije grupe građana. Prva grupa su izbjeglice iz Bosne i Hercegovine koje su došle u države čije zakonodavstvo nije propisivalo odricanje od ranijeg državljanstva (npr. SAD, Kanada, Australija, Republika Francuska itd.). Druga grupa građana su također izbjeglice iz Bosne i Hercegovine, ali koje

su došle u države sa kojima je BiH u međuvremenu zaključila bilateralne sporazume o dvostrukom državljanstvu (npr. Republika Srbija, Republika Hrvatska, Kraljevina Švedska). Važeći član 14. uopšte ne uzima u obzir da u iseljeništvu BiH postoje dvije navedene grupe i da između njih postoji razlika. Za razliku od druge grupe, koja se nije morala odricati državljanstva BiH, prva grupa bivših državljana BiH mora snositi nerazmjern teret povrata državljanstva BiH – mora se odreći važećeg državljanstva zemlje u kojoj živi. To je krajnje besmisleno i neopravdano otežavanje povrata državljanstva za bh. građane i nedopustivo je da to zakon države Bosne i Hercegovine onemogućava. Primjera radi, Kraljevina Danska je bila jedna od država koje nisu dopuštale postojanje dvojnog državljanstva. Procjenjuje se da u toj državi živi zajednica od oko 20.000 ljudi iz BiH. U međuvremenu, Kraljevina Danska je 2015. godine izmijenila svoje propise i dopustila dvojno državljanstvo. Osim Kraljevine Danske, taj primjer su slijedile Kraljevina Norveška, Republika Češka i Veliko Vojvodstvo Luksemburg u kojima, također, žive veće zajednice bivših državljana BiH. Dakle, oni koji su se morali odreći svog državljanstva kada su prihvatili državljanstvo zemlje u koju su došli kao izbjeglice, sada to ne bi morali. Imajući u vidu razloge odricanja od državljanstva BiH, nerazumno je od te grupe bivših državljana BiH sada zahtijevati odricanje od svog sadašnjeg državljanstva radi ponovnog sticanja državljanstva BiH. Posebno imajući u vidu porodične, ekonomske ili druge razloge zbog kojih te osobe žele zadržati stečeno državljanstvo. Ali ako je u međuvremenu omogućeno posjedovanje dvojnog državljanstva i njihova matična država Bosna i Hercegovina im to ne dozvoljava, mišljenja sam da to nije samo pravno nelogično, već je i diskriminatorno.

Također, u članu 9. stav 1. tačka l) Zakona o državljanstvu BiH kao uvjet za sticanje državljanstva BiH propisano je da bivši državljani BiH iz te grupe moraju imati "važeću garanciju o sticanju državljanstva BiH". Ta odredba je čvrsto povezana s prethodnom zato što garanciju o stjecanju državljanstva izdaje nadležni organ (MUP) najčešće na period od godinu dana, u kojem se mora pružiti dokaz o odricanju od važećeg državljanstva. Pravno je pogrešno i besmisleno tražiti ispunjenje navedenog uvjeta za povrat državljanstva BiH. Primjera radi u periodu od 2013. do 2022. godine nijedan navedeni zahtjev za povrat državljanstva nije riješen pozitivno. Sve države u susjedstvu su svojim bivšim državljanima maksimalno olakšale povrat u državljanstvo i nema niti jednog valjanog razloga zašto to ne bi uradila i Bosna i Hercegovina.

Na kraju, važno je reći da se ovim Prijedlogom zakona ovo važno pitanje ponovo stavlja u parlamentarnu raspravu, i time se provjerava kvalitet ranije zakonodavne procedure, odnosno postiže li se usvojenim pravnim rješenjima pravična ravnoteža između interesa države ili javnosti općenito i onih na koje se odnose pravna rješenja u kontekstu pojedinačnih prava podnositelja predstavi. Prilikom usvajanja postojeće odredbe člana 14. očigledno nije postignuta ovakva pravična ravnoteža između interesa Bosne i Hercegovine i bh. iseljenika koji su izgubili svoje matično državljanstvo. Evropski sud za ljudska prava je u više predmeta utvrdio da je neophodno pronaći ovu pravičnu ravnotežu.

III. PRINCIPI NA KOJIMA JE ZASNOVAN PRIJEDLOG ZAKONA

Ovaj Prijedlog zakona zasnovan je na principima: ustavnosti, javnog interesa, poštovanja ljudskih prava i prava na državljanstvo u skladu sa Ustavom BiH i Evropskom konvencijom o državljanstvu.

U članu 1. Prijedloga zakona mijenja se član 14. Zakona o državljanstvu na način da se pored postojeće tačke a) i b) dodaju i tačke c) da lice dovoljno poznaje pismo i jezik jednog

od konstitutivnih naroda Bosne i Hercegovine, f) da se odreknu ili na neki drugi način izgube svoje ranije državljanstvo prije sticanja državljanstva BiH, osim ako bilateralni sporazum ne predviđa drugačije i l) da lice ima važeću garanciju o sticanju državljanstva BiH.

U članu 2. precizirano je da Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenom glasniku Bosne i Hercegovine“.

IV. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovog Zakona nisu potrebna dodatna finansijska sredstva.

ODREDBA ZAKONA KOJA SE MIJENJA:

Član 14.

Lice kojem je državljanstvo BiH, radi sticanja ili zadržavanja državljanstva druge države, prestalo odricanjem ili otpustom, može podnijeti zahtjev za ponovno sticanje državljanstva BiH, ako ispunjava uslove iz člana 9., osim uslova iz stava (1) tač. a) i b), samo ako ima odobren privremeni boravak na teritoriji Bosne i Hercegovine najmanje jednu godinu neposredno prije podnošenja zahtjeva ili odobren stalni boravak.

Član 9.

(1) Stranac koji je podnio zahtjev za sticanje državljanstva BiH može steći državljanstvo naturalizacijom ako ispunjava sljedeće uslove:

c) da dovoljno poznaje pismo i jezik jednog od konstitutivnih naroda Bosne i Hercegovine;

...

f) da se odreknu ili na neki drugi način izgube svoje ranije državljanstvo prije sticanja državljanstva BiH, osim ako bilateralni sporazum iz člana 14. ne predviđa drugačije. Odricanje ili gubitak ranijeg državljanstva se neće zahtijevati ako ovo nije dozvoljeno ili se ne može razumno zahtijevati;

...

l) da ima važeću garanciju o sticanju državljanstva BiH.

Službeni glasnik BiH, broj 22/16

Na osnovu člana 24. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 87/13), odredbi čl. 44. stav (1) tačka i) i 145. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 79/14, 81/15 i 97/15) i odredbi čl. 39. stav (1) tačka i) i 135. Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 58/14, 88/15 i 96/15), Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 26. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 17. marta 2016. godine, i na 16. sjednici Doma naroda, održanoj 22. marta 2016. godine, utvrdila je

ZAKON

O DRŽAVLJANSTVU BOSNE I HERCEGOVINE

(Službeni prečišćeni tekst)

POGLAVLJE I.

Opće odredbe

Član 1.

(1) Ovim zakonom se uređuju uslovi za sticanje i prestanak državljanstva Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: državljanstvo BiH) u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine.

(2) Zakoni o državljanstvu koje donose entiteti moraju biti u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine i ovim zakonom.

Član 2.

(1) Svi državljani Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske (u daljem tekstu: entiteti) su samim tim i državljani Bosne i Hercegovine.

(2) Promjena državljanstva jednog entiteta u državljanstvo drugog entiteta nema uticaja na državljanstvo BiH.

Član 3.

Svi državljani Bosne i Hercegovine uživaju ista ljudska prava i osnovne slobode kao što je to određeno Ustavom Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ustav) i uživaju zaštitu ovih prava na čitavoj teritoriji Bosne i Hercegovine, pod istim uslovima i bez obzira na njihovo entitetsko državljanstvo.

Član 4.

Državljanji Bosne i Hercegovine mogu imati državljanstvo druge države, pod uslovom da postoji bilateralni sporazum između Bosne i Hercegovine i te države kojim se to pitanje uređuje, a koji je odobrila Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine u skladu sa članom IV. 4. d) Ustava.

POGLAVLJE II.

Sticanje državljanstva BiH

Opći principi

Član 5.

Državljanstvo BiH u skladu sa odredbama ovog zakona stiče se:

- a) porijeklom,
- b) rođenjem na teritoriji Bosne i Hercegovine,
- c) usvajanjem,
- d) putem naturalizacije,
- e) putem međunarodnog sporazuma.

Sticanje državljanstva BiH porijeklom

Član 6.

Dijete rođeno nakon stupanja na snagu Ustava stiče državljanstvo BiH porijeklom:

- a) čija su oba roditelja bili državljani Bosne i Hercegovine u vrijeme rođenja djeteta, bez obzira na mjesto njegovog rođenja;
- b) čiji je jedan roditelj bio državljanin Bosne i Hercegovine u vrijeme rođenja djeteta i dijete je rođeno na teritoriji Bosne i Hercegovine;
- c) čiji je jedan roditelj bio državljanin Bosne i Hercegovine u vrijeme djetetovog rođenja, a dijete je rođeno u inostranstvu, ako bi ono inače bilo bez državljanstva;
- d) ako je rođeno u inostranstvu, a čiji je jedan roditelj bio državljanin Bosne i Hercegovine u vrijeme djetetovog rođenja, pod uslovom da do vremena kada navršši 23 godine podnese prijavu za evidentiranje državljanstva BiH nadležnom organu.

Sticanje državljanstva BiH rođenjem na teritoriji Bosne i Hercegovine

Član 7.

Državljanstvo BiH biće dodijeljeno djetetu koje je rođeno ili nađeno na teritoriji Bosne i Hercegovine nakon stupanja na snagu Ustava i čija su oba roditelja nepoznata ili nepoznatog državljanstva ili bez državljanstva, ili ako je dijete bez državljanstva.

Usvojena djeca

Član 8.

Dijete mlađe od 18 godina koje je u potpunosti usvojio državljanin Bosne i Hercegovine nakon stupanja na snagu Ustava stiče državljanstvo BiH.

Sticanje državljanstva BiH naturalizacijom

Član 9.

(1) Stranac koji je podnio zahtjev za sticanje državljanstva BiH može steći državljanstvo naturalizacijom ako ispunjava slijedeće uslove:

- a) da je napunio 18 godina starosti;
- b) da ima odobren stalni boravak na teritoriji Bosne i Hercegovine najmanje tri godine prije podnošenja zahtjeva;
- c) da dovoljno poznaje pismo i jezik jednog od konstitutivnih naroda Bosne i Hercegovine;
- d) da mu nije izrečena mjera sigurnosti protjerivanja stranaca iz zemlje ili zaštitna mjera udaljivanja stranaca sa teritorije Bosne i Hercegovine od strane organa čiji je legalitet uspostavljen Ustavom i da je ova odluka još uvijek na snazi;
- e) da nije osuđivan na izdržavanje kazne za krivična djela sa predumišljajem na duže od tri godine u periodu od 8 godina od podnošenja zahtjeva;
- f) da se odreknu ili na neki drugi način izgube svoje ranije državljanstvo prije sticanja državljanstva BiH, osim ako bilateralni sporazum iz člana 14. ne predviđa drugačije. Odricanje ili gubitak ranijeg državljanstva se neće zahtijevati ako ovo nije dozvoljeno ili se ne može razumno zahtijevati;
- g) da se protiv njega ne vodi krivični postupak, osim ako se dokaz o ispunjavanju ovog uslova ne može razumno zahtijevati;
- h) da ne predstavlja prijetnju po sigurnost Bosne i Hercegovine;
- i) da ima osiguran stalni izvor prihoda u iznosu koji omogućava egzistenciju ili da je u stanju da osigura pouzdan dokaz o finansijskim izvorima za sopstveno izdržavanje;
- j) da je izmirio sve poreske ili druge finansijske obaveze;
- k) da potpiše izjavu da prihvata pravni sistem i ustavni poredak Bosne i Hercegovine i
- l) da ima važeću garanciju o sticanju državljanstva BiH.

(2) Naturalizacija neće biti odobrena, čak ako podnosilac zahtjeva ispunjava opće uslove za naturalizaciju, ako postoje osnovani razlozi za sumnju da bi se odobravanjem naturalizacije tom licu bila ugrožena sigurnost Bosne i Hercegovine i javni red i mir, ili ako naturalizacija nije u skladu sa interesima Bosne i Hercegovine iz nekog drugog razloga utvrđenog na osnovu cjelokupne procjene stanja podnosioca zahtjeva.

Sticanje državljanstva BiH olakšanom naturalizacijom

Član 10.

Bračni drug državljanina Bosne i Hercegovine - stranac, može steći državljanstvo BiH pod slijedećim uslovima:

- a) da je brak trajao najmanje pet godina prije podnošenja zahtjeva i da još uvijek traje u momentu podnošenja zahtjeva;
- b) da se odrekne ili na neki drugi način izgubi svoje ranije državljanstvo prije sticanja državljanstva BiH, osim ako to nije drugačije riješeno bilateralnim sporazumom iz člana 14. Odustajanje ili prestanak ranijeg državljanstva se ne zahtijeva ako to nije dopušteno ili se ne može razumno zahtijevati;
- c) da ima odobren stalni boravak na teritoriji Bosne i Hercegovine;
- d) da ne predstavlja prijetnju po sigurnost Bosne i Hercegovine.

Član 11.

(1) Dijete mlađe od 18 godina čiji je jedan roditelj stekao državljanstvo BiH ima pravo da dobije državljanstvo BiH naturalizacijom ako ono ima odobren privremeni ili stalni boravak na teritoriji Bosne i Hercegovine.

(2) Roditelj koji ima državljanstvo BiH može tražiti sticanje državljanstva BiH u ime maloljetnog djeteta u skladu sa stavom (1) ovog člana. Ako je dijete starije od 14 godina, zahtijeva se njegov pristanak.

Član 12.

(1) Lice bez državljanstva i lice koje ima status izbjeglice može steći državljanstvo BiH, bez ispunjavanja uslova iz člana 9. stav (1) tač. b), c), f), i) i j), samo ako u statusu lica bez državljanstva ili izbjeglice ima neprekidan boravak na teritoriji Bosne i Hercegovine u trajanju od pet godina prije podnošenja zahtjeva.

(2) Maloljetno dijete lica koje je steklo državljanstvo BiH na osnovu stava (1) ovog člana, ima pravo da dobije državljanstvo BiH, bez ispunjavanja uslova iz člana 9. stav (1) tač. a), b) c), f), i) i j), ako ima status izbjeglice ili odobren privremeni boravak na teritoriji Bosne i Hercegovine, bez obzira na dužinu boravka.

(3) Ako je dijete starije od 14 godina, zahtijeva se njegov pristanak.

Član 13.

(1) Slijedeća lica imaju pravo da dobiju državljanstvo BiH na osnovu zahtjeva bez ispunjavanja uslova iz člana 9. stav (1), tač. b) i f).

a) emigranti koji su se vratili u Bosnu i Hercegovinu,

b) prva i druga generacija potomaka lica navedenih u stavu (1) koje su se vratile u Bosnu i Hercegovinu.

(2) Bračni drug lica navedenog u stavu (1) ovog člana, ima pravo na sticanje državljanstva BiH na osnovu molbe bez ispunjavanja uslova iz člana 9. stav (1) tačka b) ukoliko ispuni uslove člana 10. tač. a) i b).

Član 14.

Lice kojem je državljanstvo BiH, radi sticanja ili zadržavanja državljanstva druge države, prestalo odricanjem ili otpustom, može podnijeti zahtjev za ponovno sticanje državljanstva BiH, ako ispunjava uslove iz člana 9., osim uslova iz stava (1) tač.

a) i b), samo ako ima odobren privremeni boravak na teritoriji Bosne i Hercegovine najmanje jednu godinu neposredno prije podnošenja zahtjeva ili odobren stalni boravak.

Član 15.

Ako se u pojedinačnim slučajevima naturalizacija lica smatra od naročite koristi za Bosnu i Hercegovinu, lice može steći državljanstvo BiH bez ispunjavanja uslova iz člana 9. stav (1) tač. a), b) i f).

Član 16.

U svim slučajevima gdje ovaj zakon propisuje gubitak ranijeg državljanstva osobama koje stiču državljanstvo BiH, takvim osobama će biti dozvoljeno da i dalje zadrže državljanstvo ranije države gdje god je to omogućeno bilateralnim sporazumom između Bosne i Hercegovine i te države koji je odobrila Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine u skladu sa članom IV. 4. d) Ustava.

POGLAVLJE III.

Prestanak državljanstva BiH

Član 17.

Državljanstvo BiH se ne može izgubiti ako bi lice koje je u pitanju time ostalo bez državljanstva (apatrid), osim u slučaju utvrđenim članom 23. tačka a).

Član 18.

Državljanstvo BiH prestaje:

- a) odricanjem,
- b) otpustom,
- c) oduzimanjem,
- d) međunarodnim sporazumom.

Odricanje

Član 19.

(1) Građanin koji je napunio 18 godina, koji živi u inostranstvu i ima državljanstvo druge države, ili mu je zagarantirano sticanje državljanstva druge države, ima pravo da se odrekne državljanstva BiH.

(2) Djetetu koje živi u inostranstvu i ima državljanstvo druge države ili mu je isto zagarantirano prestaje državljanstvo BiH odricanjem na zahtjev oba roditelja kojima je državljanstvo BiH prestalo odricanjem, ili na zahtjev jednog roditelja kojem je državljanstvo BiH prestalo odricanjem uz saglasnost drugog roditelja koji je državljanin Bosne i Hercegovine, ili na zahtjev jednog roditelja kojem je državljanstvo BiH prestalo odricanjem, ako je drugi roditelj mrtav ili je izgubio roditeljsko pravo ili je stranac ili lice bez državljanstva ili na zahtjev usvojitelja ako mu je prestalo državljanstvo BiH odricanjem i odnos između usvojitelja i usvojenog djeteta je odnos potpunog usvojenja. Ako je dijete starije od 14 godina, zahtijeva se njegov pristanak.

(3) U slučajevima iz st. (1) i (2) ovog člana, državljanstvo BiH prestaje licu kada nadležni organ utvrdi da su ispunjeni potrebni uslovi iz st. (1) i (2) ovog člana i stranci uruči rješenje o prestanku državljanstva BiH, ili kad joj ga nadležno diplomatsko-konzularno predstavništvo Bosne i Hercegovine u inostranstvu uputi poštom.

Član 20.

Odluka o odricanju može biti poništena na zahtjev lica koje nije steklo državljanstvo države koja mu je izdala garanciju.

Otpust

Član 21.

Otpust iz državljanstva BiH može biti odobren na osnovu zahtjeva lica koje živi na teritoriji Bosne i Hercegovine, koje ispunjava slijedeće uslove:

- a) da ima 18 godina;
- b) da se protiv njega ne vodi krivični postupak zbog učinjenog krivičnog djela koje se goni po službenoj dužnosti, ili ako je osuđen na kaznu zatvora u Bosni i Hercegovini, da tu kaznu izdržava;
- c) da je izmirio sve nužne doprinose, poreze ili druge zakonske obaveze plaćanja utvrđene pravosnažnim odlukama nadležnih organa;
- d) da je stekao ili mu je garantirano državljanstvo druge države;
- e) da je ispunio svoje vojne obaveze.

Član 22.

(1) Djetetu mlađem od 18 godina koje je steklo, ili kojem je zagantirano sticanje državljanstva druge države, i koje još uvijek živi na teritoriji Bosne i Hercegovine, prestaje državljanstvo BiH otpustom na zahtjev:

- a) oba roditelja čije je državljanstvo BiH prestalo otpustom;
- b) jednog roditelja čije je državljanstvo BiH izgubljeno otpustom, ako drugi roditelj nije živ, ili su mu oduzeta roditeljska prava, ili je stranac ili osoba bez državljanstva;
- c) jednog roditelja, koji izvršava roditeljske dužnosti i čije državljanstvo BiH je izgubljeno otpustom a drugi roditelj, koji je državljanin Bosne i Hercegovine, se slaže;
- d) usvojitelja ako mu je državljanstvo BiH prestalo otpustom, a odnos između usvojitelja i usvojenog djeteta predstavlja odnos potpunog usvojenja.

(2) Ako je dijete starije od 14 godina, u slučajevima iz tač. a), b) i c) ovog člana, zahtijeva se njegov pristanak.

Oduzimanje

Član 23.

Državljanstvo BiH može biti oduzeto u slijedećim slučajevima:

- a) ako je državljanstvo BiH stečeno pomoću prevare, lažnih informacija ili skrivanjem bilo koje relevantne činjenice koja se može odnositi na podnosioca zahtjeva,
- b) kada državljanin Bosne i Hercegovine vrši dobrovoljnu službu u stranim vojnim snagama uprkos pravne zabrane takve službe,
- c) kada je državljanstvo BiH stečeno nakon stupanja na snagu ovog zakona, bez ispunjenja uslova iz čl. 9. i 10.
- d) kada je državljanin osuđen u ili van područja Bosne i Hercegovine pravosnažnom presudom, radi preduzimanja radnji kojima se narušavaju ustavni poredak i sigurnost Bosne i Hercegovine, ili kada je osuđen radi članstva u organizaciji koja preduzima takve radnje, pod uslovom da takve radnje ozbiljno štete vitalnim interesima Bosne i Hercegovine.
- e) kada je državljanin osuđen u ili van područja Bosne i Hercegovine pravosnažnom presudom za krivično djelo koje uključuje krijumčarenje vatrenog oružja, eksploziva, radioaktivnog materijala ili narkotičkih sredstava i psihogenih supstanci; ili ilegalni prijevoz i trgovinu materijalima i opremom za proizvodnju oružja ili drugih sredstava masovnog uništenja; ili ilegalni ulazak u Bosnu i Hercegovinu, ostanak ili izlazak iz Bosne i Hercegovine pojedinaca ili grupa; ili organizira ili učestvuje u trgovini ljudima i krijumčarenjem ljudima, pod uslovom da takve radnje ozbiljno štete vitalnim interesima Bosne i Hercegovine.
- f) kada je državljanin osuđen u ili van područja Bosne i Hercegovine pravosnažnom presudom za krivično djelo koje proizilazi iz aktivnosti koje se razlikuju od onih iz tač. d) i e) ovog člana, a koje ozbiljno štete vitalnim interesima Bosne i Hercegovine.

Datum prestanka

Član 24.

(1) Državljanstvo BiH prestaje otpustom, odricanjem ili oduzimanjem, danom dostavljanja rješenja o prestanku državljanstva BiH licu na koje se ono odnosi.

(2) Ako mjesto prebivanja tog lica nije poznato, ili ne može biti potvrđeno, državljanstvo BiH prestaje danom objavljivanja rješenja u "Službenom glasniku BiH".

POGLAVLJE IV.

Odnosi između državljanstva BiH i državljanstva entiteta

Član 25.

Za lica koja imaju državljanstvo BiH u skladu sa čl. 6., 7. i 8. smatra se da već imaju državljanstvo jednog od entiteta.

Član 26.

Sve odluke o sticanju i prestanku državljanstva BiH koje donose entiteti ili Bosna i Hercegovina se moraju donijeti u skladu sa čl. 31. i 32. ili sa prelaznim odredbama poglavlja VII. ovog zakona.

Član 27.

Lice koje izgubi državljanstvo jednog entiteta, a ne stekne državljanstvo drugog entiteta gubi državljanstvo BiH. Lice koje izgubi državljanstvo BiH istovremeno gubi i državljanstvo entiteta.

Član 28.

(1) Dijete koje državljanstvo BiH stiče porijeklom ili potpunim usvojenjem, u skladu sa članom 8., stiče državljanstvo entiteta roditelja ili usvojitelja koji posjeduje državljanstvo BiH.

(2) Ako roditelji ili usvojitelji imaju državljanstva različitih entiteta, dijete će:

a) steći državljanstvo entiteta u kojem je rođeno, i

b) ako je rođeno u inostranstvu, dijete će:

1) steći državljanstvo entiteta kako je to dogovoreno među roditeljima, ili

2) ako dogovor nije postignut, dijete će steći:

- u slučaju sticanja porijeklom, državljanstvo entiteta roditelja koji je u diplomatsko-konzularnom predstavništvu Bosne i Hercegovine upisao dijete u matičnu knjigu rođenih, ili

- u slučaju sticanja potpunim usvajanjem, državljanstvo entiteta u kojem ima prebivalište u Bosni i Hercegovini, ili ako mjesto prebivališta ne postoji, državljanstvo entiteta roditelja koji je podnio molbu za upisivanje djeteta.

(3) Dijete koje stiče državljanstvo BiH prema članu 7. stiče državljanstvo entiteta u kojem je rođeno ili nađeno.

Član 29.

Nakon promjene mjesta prebivališta sa teritorije jednog entiteta na teritoriju drugog entiteta, državljanstvo entiteta se također mijenja ako to lice želi.

Član 30.

(1) Državljanin Bosne i Hercegovine koji ima prijavljeno prebivalište u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine, a koji ima državljanstvo jednog od entiteta, ostaje državljanin tog entiteta, osim ako na svoj zahtjev ne promijeni svoje entitetsko državljanstvo.

(2) Državljanin Bosne i Hercegovine koji ima prijavljeno prebivalište u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine, a koji nema izjavljeno entitetsko državljanstvo, ima pravo da izabere svoje entitetsko državljanstvo.

(3) Lica sa prebivalištem u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine koja stiču državljanstvo BiH naturalizacijom, biraju svoje entitetsko državljanstvo.

POGLAVLJE V.

Procedura

Član 31.

(1) Odluke o sticanju ili prestanku državljanstva BiH donosi Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ministarstvo), osim odluka iz čl. 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 21., 22. i 42.

(2) Odluke prema čl. 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 21., 22. i 42. donose kompetentne vlasti entiteta.

(3) Odluke prema članu 15. donosi konsenzusom Vijeće ministara Bosne i Hercegovine.

Član 32.

(1) Odluke iz člana 31., stav (2), izuzev odluka donesenih u skladu sa čl. 6., 7., 8. i 42., moraju se poslati Ministarstvu u roku od tri sedmice od datuma donošenja odluke.

(2) Odluka kompetentne vlasti entiteta stupa na snagu dva mjeseca nakon slanja Ministarstvu, ukoliko Ministarstvo ne odredi da nisu ispunjeni uslovi iz čl. 9., 10., 11., 12., 13., 14., 21. i 22. U tom slučaju nadležni moraju uputiti slučaj kompetentnoj vlasti entiteta radi ponovnog razmatranja. Odluke donesene prema čl. 6., 7. i 8. stupaju na snagu nakon registracije od strane nadležnog organa.

(3) Ako nakon ponovnog razmatranja, ostane spor između kompetentnih vlasti entiteta i Bosne i Hercegovine, onda se slučaj mora uputiti Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine u skladu sa članom VI. 3. Ustava na konačnu odluku.

Član 33.

Molba za sticanje, odricanje ili otpust iz državljanstva BiH mora se neposredno podnijeti vlastima navedenim u članu 31., ili ako podnositelj živi u inostranstvu, putem diplomatsko-konzularnog predstavništva Bosne i Hercegovine.

Član 34.

(1) Nadležni organi iz člana 31. st. (1) i (2) moraju riješiti molbu u periodu od 60 dana od primanja uredne prijave. Odluke o odbijanju prijave za sticanje ili otpust ili odluke da se oduzme državljanstvo BiH, moraju sadržavati razloge u pisanoj formi.

(2) Zainteresovana lica mogu pokrenuti upravni spor protiv odluke iz prethodnog stava.

Član 35.

(1) Ministarstvo vodi sljedeće evidencije o državljanstvu BiH:

a) Evidenciju o sticanju državljanstva BiH:

1) na osnovu međunarodnog sporazuma;

2) lica od naročite koristi za Bosnu i Hercegovinu iz člana 15. ovog zakona;

3) lica naturaliziranih između 6. aprila 1992. i 1. januara 2006. godine.

b) Evidenciju o prestanku državljanstva BiH:

1) odricanjem i

2) oduzimanjem

(2) Nadležni organi entiteta i organi Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine vode evidencije o naturalizaciji i državljanstvu iz svoje nadležnosti.

(3) Evidencije iz ovog člana i evidencije iz člana 36. sadrže jedinstveni matični broj, ako je određen.

Član 36.

Ministarstvo vodi evidencije o predmetima davanja svoje saglasnosti na rješenja nadležnih entiteskih organa o naturalizaciji stranih državljana i o predmetima naknadnog upisa u matične knjige rođenih lica koja su stekla državljanstvo Republike Bosne i Hercegovine u skladu sa Zakonom o državljanstvu Republike Bosne i Hercegovine.

Član 37.

Ministar civilnih poslova Bosne i Hercegovine propisuje sadržaj i način vođenja evidencija iz čl. 35. i 36.

POGLAVLJE VI.

Dokazivanje državljanstva BiH

Član 38.

Državljanstvo BiH i državljanstvo entiteta se dokazuje uvjerenjem o državljanstvu BiH i uvjerenjem o državljanstvu entiteta ili pasošem Bosne i Hercegovine.

Član 39.

(1) Uvjerenje o državljanstvu BiH i državljanstvu entiteta izdaje organ koji vodi matičnu knjigu rođenih, odnosno knjigu državljana.

(2) Državljanstvo se upisuje u matičnu knjigu rođenih bez posebne odluke kada se utvrdi da to lice ispunjava uslove sticanja prema čl. 6., 7. i 8.

(3) U slučaju da organi vlasti iz stava (1) ovog člana bez osnove odbiju da izdaju uvjerenje o državljanstvu BiH, resorno ministarstvo entiteta ili Ministarstvo izdaju uvjerenje o državljanstvu licu o kome je riječ na osnovu dokumentiranih podataka koje posjeduje Ministarstvo i nadležni organ entiteta ili organ u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine, u okviru svojih nadležnosti. U slučaju spora između nadležnih organa entiteta i Bosne i Hercegovine, predmet se upućuje Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine u skladu sa članom VI. 3. Ustava.

(4) Kada su dokumentovani podaci koji se odnose na državljanstvo nedostupni ili ih državljani Bosne i Hercegovine ne mogu pribaviti u razumnom vremenskom periodu, nadležni organi pomenuti u prethodnom stavu dozvolice takvim licima da pribave ove podatke na drugi način, uključujući i izjave date od strane tih lica ili za njih.

(5) Kompetentni organi u entitetima i organ u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine će, u pojedinačnim slučajevima, dostaviti Ministarstvu tražene informacije iz evidencije pomenute u stavu (1).

Član 40.

(1) Uvjerenje o državljanstvu BiH se izdaje na obrascu koji sadrži slijedeće elemente:

- a) naziv "Bosna i Hercegovina" i naziv entiteta,
- b) naziv organa vlasti iz člana 39. koji je izdao ovo uvjerenje,
- c) "Uvjerenje o državljanstvu BiH ",
- d) naznake o pripadajućem državljanstvu entiteta,
- e) ime i prezime lica kome je uvjerenje izdato, ime jednog roditelja i njegovo državljanstvo, datum i mjesto rođenja,
- f) dokazi na osnovu kojih je uvjerenje izdato,
- g) datum i mjesto izdavanja, pečat nadležnog organa i potpis odgovornog lica.

(2) Ministarstvo određuje oblik obrasca iz prethodnog stava ovog člana.

POGLAVLJE VII.

Prelazne i završne odredbe

Član 41.

Sva lica koja su bila državljani Republike Bosne i Hercegovine neposredno prije stupanja na snagu Ustava, uključujući i sva lica koja su bila državljani Republike Bosne i Hercegovine do 6. aprila 1992. godine, su državljani Bosne i Hercegovine, dok će se državljanstvo lica naturalizovanih u periodu od 6. aprila 1992. do 1. januara 2006. godine odrediti u skladu sa čl. 43. i 44.

Član 42.

(1) Sva lica koja su državljani Bosne i Hercegovine u skladu sa ovim zakonom i koja su na dan 6. aprila 1992. godine bila nastanjena na teritoriji koja sada pripada jednom od entiteta se smatraju državljanima tog entiteta, izuzev ako nemaju stalno prebivalište u drugom entitetu, u kojem slučaju se smatraju državljanima toga entiteta.

(2) Sva lica koja su državljani Bosne i Hercegovine u skladu s ovim zakonom i koja žive u inostranstvu na dan kad ovaj zakon stupa na snagu smatraju se državljanima entiteta u kojem su imala prebivalište ili boravište prije 6. aprila 1992. godine, ukoliko se stalno ne nastane u drugom entitetu ili izaberu državljanstvo drugog entiteta.

(3) Sva lica koja su bila državljani bivše SFRJ i koja su se u vremenu između 6. aprila 1992. godine i stupanja na snagu ovog zakona stalno nastanila na teritoriji jednog od entiteta i koja na toj teritoriji imaju neprekidno prebivalište ili boravište u trajanju od dvije godine nakon stupanja na snagu ovog zakona, nakon podnošenja zahtjeva dobiće i državljanstvo tog entiteta i Bosne i Hercegovine.

(4) Sva lica koja su bila državljani bivše SFRJ i koja se u vremenu između dana stupanja na snagu ovog zakona i 31. decembra 2000. godine stalno nastane na teritoriji jednog od entiteta i koja na toj teritoriji imaju neprekidno prebivalište ili boravište u trajanju od tri godine, nakon podnošenja zahtjeva dobiće državljanstvo tog entiteta i Bosne i Hercegovine.

(5) Prebivalište djece, u smislu odredaba čl. 29. i 42. stav (1) ovog zakona, koja su bila maloljetna i nisu imala prijavljeno

prebivalište, utvrđuje se na osnovu prebivališta roditelja i drugim dokazima.

Član 43.

Ministarstvo je dužno da, u skladu sa ovim zakonom, sprovede reviziju statusa lica naturaliziranih poslije 6. aprila 1992. godine, a prije 1. januara 2006. godine.

Član 44.

(1) Ministarstvo razmatra status lica koja su stekla državljanstvo BiH naturalizacijom, a koja prethodno nisu imala dodijeljen jedinstveni matični broj, ili kojima je na teritoriji Bosne i Hercegovine dodijeljen novi jedinstveni matični broj državljana Bosne i Hercegovine, u periodu poslije 6. aprila 1992. godine, a prije 1. januara 2006. godine. S tim ciljem, Ministarstvo razmatra informacije koje pružaju lica o kojima se radi, kao i informacije prikupljene po službenoj dužnosti.

(2) Na zahtjev Ministarstva, lica o kojima se radi i nadležni organi u Bosni i Hercegovini, moraju mu dostaviti sve potrebne informacije u roku koji Ministarstvo odredi.

(3) Ako se lice o kome se radi ne povinuje zahtjevu za dostavom informacija iz stava (2), Ministarstvo mu može oduzeti državljanstvo BiH.

(4) Ako lice time ne ostaje bez državljanstva, Ministarstvo može svojom odlukom oduzeti državljanstvo BiH u slijedećim slučajevima:

a) ako propisi koji su bili na snazi na području Bosne i Hercegovine u vrijeme naturalizacije nisu bili primijenjeni, ili

b) ako je državljanstvo BiH bilo stečeno prevarnim ponašanjem, lažnim informacijama ili prikrivanjem bilo koje relevantne činjenice ako se takvo ponašanje može pripisati licu o kojem se radi, ili

c) u slučaju nepostojanja stvarne veze između Bosne i Hercegovine i državljanina koji uobičajeno ne boravi u Bosni i Hercegovini, ili

d) u bilo kom slučaju iz člana 23. tač. b), c), d), e) i f) ovog zakona.

(5) Dokaz da ne postoji stvarna veza iz stava (4) tačke c) ovog člana može biti posebno neprijavlivanje prebivališta uključujući i adresu stanovanja u Bosni i Hercegovini ili nepodnošenje zahtjeva za izdavanje lične karte državljana Bosne i Hercegovine u skladu sa propisima o prijavljivanju, prebivalištu i boravištu, te o ličnoj karti državljana Bosne i Hercegovine.

(6) Državljanstvo BiH neće se oduzeti u skladu sa stavom (4) tačka a) ovog člana ukoliko lice o kom se radi ispuni uslove za naturalizaciju ili olakšanu naturalizaciju prema ovom zakonu do trenutka kada Ministarstvo donosi odluku i ako je jasno da lice o kom se radi nije bilo svjesno da propisi nisu bili primijenjeni, niti se upustilo u ponašanje koje bi opravdalo oduzimanje državljanstva prema ovom zakonu, i nije svjesno prikrilo kakvu relevantnu činjenicu. Relevantna činjenica je posebno ona činjenica koja je suprotna propisima o statusu lica u Bosni i Hercegovini.

(7) Državljanstvo BiH prestaje danom dostavljanja odluke Ministarstva o njegovom oduzimanju. Ako adresa stanovanja ili mjesto prebivališta tog lica nisu poznati ili se ne mogu utvrditi, državljanstvo BiH prestaje danom objavljivanja obavještenja o odluci Ministarstva u "Službenom glasniku BiH".

(8) U reviziju izdatih državljanstava, ne mogu biti uključeni zaposlenici Ministarstva, koji su na bilo koji način ranije bili uključeni u proces izdavanja državljanstava koja su predmet revizije.

Član 45.

Bez obzira na čl. 23. i 44. ovog zakona, u slučajevima kada je istom licu dodijeljeno državljanstvo BiH više puta po različitim osnovama, Ministarstvo će zaključkom objediniti postupak revizije te donijeti jedinstvenu odluku o statusu naturalizovanog državljanina.

Član 46.

Svi zakoni i propisi doneseni na osnovu njih, a koji regulišu pitanja državljanstva BiH prestaju važiti na dan stupanja na snagu ovog zakona.

Član 47.

Ministarstvo će donijeti ili uskladiti propise za sprovođenje ovog zakona u roku od 45 dana nakon stupanja na snagu ovog zakona. Nadležni organi entiteta će najkasnije 45 dana nakon toga donijeti propise o državljanstvu koji će biti usklađeni sa ovim zakonom.

Član 48.

Postupci započeti prije stupanja na snagu ovog zakona, nastaviće se i okončati po odredbama onog zakona koji je povoljniji za stranku.

Član 49.

Ministarstvo će donijeti podzakonske akte utvrđene odredbama čl. 35. i 36. i podzakonske akte kojim će se precizirati izdavanje garancije za sticanje državljanstva BiH i dokazi o ispunjavanju uslova za naturalizaciju iz čl. 9., 10., 12. i 14. ovog zakona, u roku od 60 dana od dana njegovog stupanja na snagu.

Član 50.

Službeni prečišćeni tekst Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine obuhvata: Zakon o državljanstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 4/97), Zakon o državljanstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 13/99), Zakon o izmjeni Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 41/02), Zakon o izmjeni Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 6/03), Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 14/03), Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 82/05), Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 43/09), Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 76/09) i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 87/13), a u kojima je naznačen dan njihovog stupanja na snagu.

Broj 01,02-02-1-22/15
22. marta 2016. godine
Sarajevo
Predsjedavajuća
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
Borjana Krišto, s. r.

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Mr. **Ognjen Tadić**, s. r.